

2108002601060002 / 1908001201060001
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
MASTER OF COMMERCE (EXTERNAL) PART - I
FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNT - III

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 100]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **MASTER OF COMMERCE (EXTERNAL) PART - I**
 - b. Name of the Subject : **FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNT – III**
 - c. Subject Code No : **2108002601060002 / 1908001201060001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
 3. Figures to the right indicate full marks of the question.
 4. All questions are compulsory.
 5. A necessary calculation will be treated as part of the answer

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

- Q.1 A. નીચે આપેલી માહિતીના આધારે, નીચેની પરિસ્થિતિમાં કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો. 5**

	પરિસ્થિતિ-1 રકમ	પરિસ્થિતિ-2 રકમ
લાંબાગાળાનો મૂડી નફો/ખોટ	(+) 1,70,000	(-) 3,00,000
ટૂંકાગાળાનો મૂડી નફો/ખોટ	(-) 50,000	(+) 1,10,000
ધંધાની આવક ખોટ	(-) 80,000	(-) 90,000

From the following information, compute the taxable income in the following situation:

	Situation-1 (Amount)	Situation-2 (Amount)
Long Term capital gain/loss	(+) 1,70,000	(-) 3,00,000
Short Term capital gain/loss	(-) 50,000	(+) 1,10,000
Business income/loss	(-) 80,000	(-) 90,000

- B. નીચેના કિસ્સાઓમાં જામીનગીરીઓનાં વ્યાજની કુલ આવક અને ચોખ્ખી આવક ગણો. 5**

- 1) ICICI નાં 10% નાં બોન્ડ્સ Rs. 4,60,000,
- 2) Reliance લિ. નાં 10% શેરબજારમાં નોંધાયેલા ડિવિડેન્ડ Rs. 93 લેખે (દાર્શનિક કિંમત Rs. 100) Rs. 1,30,200 માં ખરીદ્યા.

- 3) Adani લિ. એ બહાર પાડેલ ડિબેન્ચરનું (શેરબજારમાં નોંધાયેલા) મળેલ વ્યાજ Rs. 31,500.
- 4) Wipro લિ. એ બહાર પાડેલ ડિબેન્ચરનું મળેલ વ્યાજ Rs. 21,600, શેરબજારમાં નોંધાયેલા નથી.

Compute the gross income and net income on securities in the following cases:-

- 1) 10% Bonds of ICICI Rs. 4,60,000.
- 2) 10% debentures of Reliance Ltd listed on stock exchange purchased at Rs. 93 (face values Rs. 100) Rs. 1,30,200.
- 3) Interest received from debentures issued by Adani Ltd. listed on stock exchange Rs. 31,500.
- 4) Interest received from debentures issued by Wipro ltd. Rs. 21,600.
Company not listed on stock exchange

- C. પિત્રોડા સન્સ ભાગીદારી પેઢી છે. જેમાં ત્રણ ભાગીદારો છે તારીખ 31/03/2023 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે ચોખ્ખો નફો રૂ. 5,20,000 હતો જેતમામ ભાગીદારોનો પગાર રૂ. 1,08,000 બાદ કર્યા પછી પરંતુ તેઓની કુલ મૂડી રૂ. 10,00,000 પર વ્યાજ બાદ કર્યા પહેલાંનો હતો. ભાગીદારી ડીડમાં કાયમી મૂડી પર વાર્ષિક 22% લેખે વ્યાજ ચૂકવવાની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે. પરંતુ ડીડમાં ભાગીદારોને ચૂકવવાનાં પગાર અંગે કોઈ જોગવાઈ કરેલ નથી.

5

આકારણી વર્ષ 2023-24 માટે પેઢીનાં ધંધાની કરપાત્ર ગણો.

The net profits of Pitroda Sons, a partnership firm, consisting of three partners carrying on business for the accounting year ended 31.3.2023 was Rs. 5,20,000, after charging salary payable to all the partners amounting Rs. 1,08,000 but before interest to partners account on their fixed capital amounting to Rs. 10,00,000 totally. The partnership deed provided for payment of interest on fixed capital at 22% p.a. The deed does not however, specify any salary cut information to partners.

Compute the taxable income of firm for the assessment year 2023-24.

- D. મૂળ સ્થાનેથી કરની વસૂલાતની કલમ 206 C અને કલમ 206 CA ની જોગવાઈઓ જણાવો.

5

State the provisions of tax collection at sources as per section 206-C & 206 CA

Q.2 XYZ Ltd. મૂલ્યાંકન વર્ષ 2023 - 2024 માટે નીચેની વિગતો આપે છે:

20

31 માર્ચ, 2023 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે નફા નુકસાન ખાતું

	Rs.		Rs.
સ્ટાફને પગાર	16,40,000	કાયો નફો	63,37,450
આવક વેરો	30,000		
શેર ઇશ્યૂ કરવા પરનો ખર્ચ (દિલ્હી ખાતે નવો શો રૂમ સ્થાપવા)	18,000		
લાંબા ગાળાની લોન વધારવાનો ખર્ચ (બોમ્બે)	12,000		
જાહેર થાપણો પર વ્યાજ	82,000		
કર્મચારીઓમાં કુટુંબ નિયોજનને પ્રોત્સાહન આપવા માટે મૂડી ખર્ચ	32,000		
કાનૂની ખર્ચ	10,000		
નુકસાન માટે અનામત	50,000		
દંડની ચુકવણી માટે અનામત	20,000		
શંકાસ્પદ દેવા માટે અનામત	10,000		
કારનો જાળવણી ખર્ચ	56,000		
ઘાલખાધ	3,450		
ઘસારો:			
પ્લાન્ટ અને મશીનરી	81,000		
કાર	25,000		
ઓફિસ ખર્ચ	1,02,000		
ભાડું અને સમારકામ	42,000		
પરચુરણ ખર્ચ	86,000		
ચોખ્ખો નફો	40,38,000		
	63,37,450		63,37,450

અન્ય માહિતી:

- કારનો ઉપયોગ આંશિક રીતે ધંધા માટે અને અંશતઃ ડિરેક્ટરના સંબંધીના અંગત હેતુઓ માટે થાય છે. ભૂતકાળમાં, કાર ખર્ચના 10 ટકા મંજૂર થયેલ નથી.
- પરચુરણ ખર્ચમાં કંપનીમાં નોંધપાત્ર રસ ધરાવતી વ્યક્તિને જાહેરાત બિલની ચુકવણીનો સમાવેશ થાય છે. ચૂકવણી રૂ.20,000 ની હદથી વધુ છે.
- ઓફિસ ખર્ચમાં રૂ.10,100 નો ખર્ચ સામેલ છે જે રોકડમાં ચૂકવવામાં આવેલ છે.
- પરચુરણ ખર્ચમાં રૂ. 10,000 નો ખર્ચ સામેલ છે જે બેરર ચેક દ્વારા ચૂકવવામાં આવે છે.
- કાયદાની જોગવાઈઓ મુજબ મશીનરી પર ઘસારો રૂ.86,000 છે.
- માર્ચ 10, 2023 ના રોજ, કંપની કુદરતી વિજ્ઞાનમાં માન્ય વૈજ્ઞાનિક સંશોધન કાર્યક્રમ હાથ ધરવા માટે રાષ્ટ્રીય પ્રયોગશાળાને રૂ.2,00,000 ચૂકવે છે. ઉપરોક્ત P&L A/c માં ચૂકવણી નોંધાયેલ નથી.

7. વિવિધ ખર્ચાઓમાં રૂ. 30,000 ની રોયલ્ટી ચૂકવણીનો સમાવેશ થાય છે જેના પર 10 ફેબ્રુઆરી, 2023 ના રોજ સ્ત્રોત પર કર કાપવામાં આવે છે અને 5 ડિસેમ્બર, 2022 ના રોજ સરકારને ચૂકવવામાં આવે છે.
મૂલ્યાંકન વર્ષ 2023-2024 માટે કંપનીના કરપાત્ર આવકવેરા અને કર જવાબદારી નક્કી કરો.

XYZ Ltd., an Indian company, submits the following particulars relevant for the assessment year 2023 2024:

Profit and Loss Account for the year ending March 31, 2023

	Rs.		Rs.
Salary to staff	16,40,000	Gross profit	63,37,450
Income tax	30,000		
Expenses on issue of shares for setting up a new showroom at Delhi	18,000		
Expenses on raising a long term loan for setting up a new showroom at Bombay	12,000		
Interest on public deposits	82,000		
Capital expenditure for promotion of family planning among employees	32,000		
Legal expenses for filing income tax appeals before the Delhi High Court	10,000		
Reserve for losses	50,000		
Reserve for payment of fines and penalty	20,000		
Reserve for bad and doubtful debts	10,000		
Maintenance expenses of car	56,000		
Bad debts	3,450		
Depreciation of:			
Plant and Machinery	81,000		
Car	25,000		
Office expenses	1,02,000		
Rent and repairs	42,000		
Sundry expenses	86,000		
Net profit	40,38,000		
	63,37,450		63,37,450

Other information:

1. Car is partly used for official purposes and partly for personal purposes of a relative of director. In past, 10 per cent of car expenditure is disallowed.
2. Sundry expenses include payment of an advertisement bill to a person who has substantial interest in the company. The payment is excessive to the extent of Rs. 20,000.
3. Office expenses include an expenditure of Rs. 10,100 which is paid in cash.
4. Sundry expenses include an expenditure of Rs. 10,000 which is paid by bearer cheque.
5. Depreciation on machinery as per tax provisions is Rs. 86,000.
6. On March 10, 2023, the company pays Rs.2,00,000 to a National Laboratory for carrying out an approved scientific research programme in natural science. The payment is not recorded in the above P & L A/c.
7. Sundry expenses include royalty payment of Rs. 30,000 to a resident on which tax is deducted at source on February 10, 2023 and paid to the Government on December 5, 2022. Determine the taxable income tax and tax liability of the company for the assessment year 2023 - 2024.

OR

શ્રીમતી X (ઉંમર 55 વર્ષ), મૂલ્યાંકન વર્ષ 2023 - 2024 માટે નીચેની વિગતો આપે છે:
31 માર્ચ, 2023 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું નફા-નુકસાન ખાતું

20

	Rs.		Rs.
ઓફિસ ખર્ચ	82,000	કાયો નફો	26,66,600
ઓડિટ ફી	11,000	અન્ય આવક	20,000
કાનૂની ખર્ચ	500	સરકાર પાસેથી વસૂલ કરાયેલ કસ્ટમ્સ ડ્યુટી (અગાઉ કપાત તરીકે મંજૂરી નથી)	12,000
સુધીના વિસ્તરણની કિંમત	40,000	ખરાબ દેવાની વસૂલાત (અગાઉ કપાત તરીકે મંજૂર)	
મકાન બિલ્ડિંગના વિસ્તરણ પર મશીનરી પર અવમૂલ્યન	31,000	મિત્ર તરફથી ભેટ	1,000
સ્ટાફને પગાર	1,81,000	કાયો નફો	60,000
સ્ટાફ માટે બોનસ	45,000		
મંજૂર ગ્રેયુટી ફંડમાં યોગદાન	30,000		
IDBI ને ચૂકવવાપાત્ર બાકી જવાબદારી	38,000		
સામાન્ય ખર્ચ	71,000		
ચોખ્ખો નફો	22,30,100		
	27,59,600		27,59,600

અન્ય સંબંધિત વિગતો:

1. બોનસ રૂ. 40,000, 31 માર્ચ, 2022 ના રોજ બાકી છે. જોકે, 30 સપ્ટેમ્બર, 2022 ના રોજ ચૂકવવામાં આવે છે (આવકના વળતરની નિયત તારીખ હોવાથી).
2. નફા નુકસાન ખાતામાં દર્શાવવામાં આવેલ મશીનરી અને બિલ્ડિંગના વિસ્તરણ પરના ઘસારાની ગણતરી આવકવેરાની જોગવાઈઓ અનુસાર કરવામાં આવે છે.
3. સામાન્ય ખર્ચમાં પ્રાકૃતિક વિજ્ઞાનમાં વૈજ્ઞાનિક સંશોધન કરવા માટે માન્ય સંસ્થાને રૂ. 10,000 ની ચૂકવણીનો સમાવેશ થાય છે. જોકે, સંશોધન આકારણીના વ્યવસાય સાથે સંબંધિત નથી.
4. પાછલા વર્ષ 2022 – 2023 દરમિયાન, શ્રીમતી X તેમના વ્યવસાયને લગતા વૈજ્ઞાનિક સંશોધનને આગળ વધારવાના હેતુ માટે રૂ. 11,000 નો મૂડી ખર્ચ પણ કરે છે. જોકે, આ ખર્ચ નફો અને નુકસાન ખાતામાં નોંધાયેલ નથી.
5. IDBI ને ચૂકવવાનું બાકી વ્યાજ નીચે પ્રમાણે ચૂકવવામાં આવે છે: 10 એપ્રિલ, 2022 ના રોજ રૂ. 600, 10 મે, 2022 ના રોજ રૂ. 4,000, 30 જૂન, 2022 ના રોજ રૂ. 6,000 અને 10 સપ્ટેમ્બર, 2022 ના રોજ રૂ. 1,500. બીજી રકમ હજુ બાકી છે.
6. કર્મચારીઓના પગારમાં કર્મચારીને નોકરીમાંથી છૂટા થવા પર ચૂકવવામાં આવતા વળતરમાં રૂ. 40,000 નો સમાવેશ થાય છે. મૂલ્યાંકન વર્ષ 2023 - 2024 માટે શ્રીમતી X ની ચોખ્ખી આવક અને કર જવાબદારી નક્કી કરો, એમ ધારીને કે તેઓ વાર્ષિક રૂ. 1,25,000 પબ્લિક પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં જમા કરે છે.

Mrs. X (age 55 years), a resident individual, furnishes the following particulars for the assessment year 2023-2024:

Profit and Loss Account for the year ending March 31, 2023

	Rs.		Rs.
Office expenses	82,000	Gross profit	26,66,600
Audit fees	11,000	Sundry receipts	20,000
Legal expenses	500	Customs duties recovered from the Government	12,000
Cost of extension to building	40,000	(earlier not allowed as deduction)	
Depreciation on machinery on extension of building	31,000	Bad debts recovered (earlier allowed as deduction)	1,000
Salary to staff	1,81,000	Gift from a friend	60,000
Bonus to staff	45,000		
Contribution to an approved gratuity fund	30,000		

Outstanding liability in respect of interest payable to IDBI	38,000		
General expenses	71,000		
Net profit	22,30,100		
	27,59,600		27,59,600

Other relevant particulars:

1. Bonus is outstanding on March 31, 2022 Rs. 40,000 is, however, paid on September 30, 2022 (being the due date of furnishing return of income).
2. Depreciation on machinery and extension of building shown in the Profit and Loss Account is calculated according to the income tax provisions.
3. General expenses include payment of Rs. 10,000 to an approved institute for the purpose of carrying on a scientific research in natural science. The research is however, not related to the business of the assessee.
4. During the previous year 2022 - 2023, Mrs. X also makes a capital expenditure of Rs. 11,000 for the purpose of carrying on a scientific research related to her business. This expenditure is, however, not recorded in the Profit and Loss Account.
5. Outstanding interest payable to IDBI is paid as follows: Rs.600 on April 10, 2022, Rs. 4,000 on May 10, 2022, Rs. 6,000 on June 30, 2022 and Rs. 1,500 on September 10, 2022. The remaining amount is still outstanding.
6. Salary to staff includes Rs. 40,000 being compensation paid for termination to an employee. Determine the net income and tax liability of Mrs. X for the assessment year 2023 - 2024, assuming that she annually deposits Rs. 1,25,000 in the public provident fund.

Q.3 P અને Q એ P Q કંપનીના બે ભાગીદારો છે, જેની નફાની વહેંચણી 1:2 છે. 31 માર્ચ, 2023 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટેનું નફા નુકસાન ખાતું નીચે મુજબ છે: **20**

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
વેચાયેલા માલની કિંમત	12,00,000	વેચાણ	23,25,000
સ્ટાફને પગાર	3,00,000	લાંબા ગાળાના મૂડી નફો	40,000
ઘસારો	80 000		
ભાગીદારો માટે મહેનતાણું:		અન્ય વ્યવસાય રસીદો	31,000
P	2,00,000		
Q	1,60,000		
મૂડી પર વ્યાજ @ 14%:			

P	28,000		
Q	14,000		
બીજા ખર્ચા	3,93,000		
ચોખ્ખો નફો	21,000		
	23,96,000		23,96,000

અન્ય માહિતી:

- LLP એ 'ફર્મ' નો દરજ્જો મેળવવા માટે તમામ કાનૂની ઔપચારિકતાઓ પૂર્ણ કરી.
- LLP કલમ 80-IB હેઠળ કપાત માટે પાત્ર નથી.
- LLP એ રૂ. નું દાન આપ્યું છે. 80,000 નોટિફાઇડ પબ્લિક ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટને ચેક દ્વારા આપવામાં આવે છે જે અન્ય ખર્ચમાં સામેલ છે.
- પાર્ટનરશિપ ડીડ મુજબ ભાગીદારોને પગાર અને વ્યાજ ચૂકવવામાં આવે છે.
- 32 હેઠળ સ્વીકાર્ય ઘસારો રૂ. 78,000 છે.
- P અને Q ની આવક અને રોકાણ નીચે મુજબ છે:

Particulars	P Rs.	Q Rs.
કંપનીની થાપણો પર વ્યાજ	30,000	15,000
ભારત બહાર નોંધાયેલ કંપનીઓ તરફથી ડિવિડન્ડ	7,000	11,000
લાંબા ગાળાના કેપિટલ ગેન્સ	2,80,000	30,000
શોર્ટ ટર્મ કેપિટલ ગેન્સ	3,000	(-) 6,000
લોટરીમાંથી જીત	4,000	-
નેશનલ હાઉસિંગ બેંકના હોમ લોન ખાતામાં યોગદાન	-	60,000

P and Q are two partners having profit sharing ratio (1: 2) of P Q Co. The Profit & Loss Account of the LLP for the year ending March 31, 2023, is as follows:

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Cost of Goods sold	12,00,000	Sales	23,25,000
Salary to Staff	3,00,000	Long term Capital Gains	40,000
Depreciation	80 000	Other Business Receipts	31,000
Remuneration to Partners:			
P	2,00,000		
Q	1,60,000		
Interest on Capital @ 14%:			
P	28,000		
Q	14,000		
Other Expenses	3,93,000		
Net Profit	21,000		

	23,96,000		23,96,000
--	-----------	--	-----------

Other Information:

- The LLP completed all legal formalities to get the status of 'firm'.
- The LLP is not eligible for deduction under Section 80-IB.
- The LLP has given donations of Rs. 80,000 to a Notified Public Charitable Trust by cheque which is included in other expenses.
- Salary and interest are paid to partners as per the Partnership Deed.
- Depreciation allowable u/s 32 is Rs. 78,000.
- Income and investment of P and Q are as follows:

Particulars	P Rs.	Q Rs.
Interest on Company Deposits	30,000	15,000
Dividend from companies registered outside India	7,000	11,000
Long-term Capital Gains	2,80,000	30,000
Short term Capital Gains	3,000	(-) 6,000
Winning from lottery	4,000	-
Contribution towards Home Loan Account of the National Housing Bank	-	60,000

OR

X, Y અને 2 એ પેઢીમાં ભાગીદાર છે જે કલમ 184ની શરતોને પૂર્ણ કરે છે. Z નોન-વર્કિંગ પાર્ટનર છે. તેઓ 3:2:1 ના ગુણોત્તરમાં નફો અને નુકસાન વહેંચે છે. 31.03.2023 ના રોજ પૂરા થયેલા વર્ષનું નફા નુકસાન ખાતું નીચે મુજબ છે.

20

Particular	Rs.	Particular	Rs.
સ્થાપના ખર્ચ	51,000	કાર્યો નફો	1,30,000
ભાગીદારને ભાડુ	10,000	બેંક તરફથી વ્યાજ	4,000
ભાગીદારોને પગાર: રૂ.		સરકારી સિક્યોરિટીઝ પર વ્યાજ	6,000
X 35,000			
Y 25,000	60,000	ચોખ્ખી ખોટ	60,000
મૂડી પર વ્યાજ (14%):			
X 7,000			
Y 5,600			
Z	14,000		
1.400			
ભાગીદારોને બોનસ:			
X 15,000			
Y 10,000			
Z 5,000	30,000		
વ્યવસાય કર	2,000		

આવક વેરો	12,000		
આવકવેરાની જોગવાઈઓ	8,000		
મશીનરીના વેચાણમાં નુકસાન	8,000		
ઘસારો	5,000		
	2,00,000		2,00,000

- a) Z ને ચૂકવવામાં આવેલ કમિશન રૂ. 10,000 અને ફર્નિચર માટે ચુકવેલ રૂ. 2,000 ભાગીદારી પેઢીનો સ્થાપના ખર્ચ છે.
- b) અગાઉના વર્ષ દરમિયાન મશીનરીનું વેચાણ રૂ. 10,000 માં થયું હતું, જેની ઘટતી જતી બાકી 01.04.2020 ના રોજ 18,000 હતી.
- c) નિયમો મુજબ સ્વીકાર્ય ઘસારો રૂ. 2,000 છે.
- આકારણી વર્ષ 2023-24 માટે પેઢીની કુલ આવકની ગણતરી કરો.

X, Y and Z are partners in a firm which fulfills the conditions of Section 184. Z is non-working partner. They share profits and losses in the ratio of 3:2:1. The following is the profit and loss account for the year ended 31.03.2023.

Particular	Rs.	Particular	Rs.
Establishment Expenses	51,000	Gross profit	1,30,000
Rent to partner	10,000	Interest from Bank	4,000
Salary to partners: Rs.		Interest on Government Securities	6,000
X 35,000			
Y 25 000	60,000	Net Loss	60,000
Interest on Capital (14%):			
X 7,000			
Y 5,600			
Z	14,000		
1,400			
Bonus to partners:			
X 15,000			
Y 10,000			
Z 5, 000	30,000		
Profession tax	2,000		
Income tax	12,000		
Income tax provisions	8,000		
Loss on sale of machinery	8,000		
Depreciation	5,000		
	2,00,000		2,00,000

- a) Establishment expenses include commission paid to Z Rs. 10,000 and for furniture purchased Rs. 2,000.

- b) Machinery which was sold during the previous year for Rs. 10,000 is of the W.D.V. Rs. 18,000 as on 01.04.2020.
- c) Depreciation allowable as per rules is Rs. 2,000. Compute the Total Income of the firm for the Assessment Year 2023-24.

Q.4 શ્રીમતી રામને પાછલા વર્ષ 2022-23 દરમિયાન નીચે દર્શાવેલ આવક પ્રાપ્ત થઈ છે:

20

- 1) સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયામાં બચત બેંક ખાતા પર વ્યાજ રૂ. 50,000 (કુલ).
- 2) સરકારી સિક્યોરિટીઝ પર વ્યાજ રૂ. 1,00,000, 01.06.2022 (બેંકને @ 1.5% ચૂકવવામાં આવેલ ચાર્જ).
- 3) નોન-લિસ્ટેડ ડિબેન્ચર પર વ્યાજ રૂ. 3,60,000, 01.09.2022 ના રોજ (TDS પછી) ચુકવ્યું. (કલેક્શન ચાર્જ રૂ. 30 બેંકને ચૂકવવામાં આવ્યો).
- 4) વર્ષ દરમિયાન પોસ્ટ ઓફિસ સેવિંગ બેંક ખાતામાં જમા થયેલ વ્યાજ રૂ. 10,000 છે.
- 5) વર્ષ દરમિયાન પબ્લિક પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં જમા કરાયેલ વ્યાજ રૂ. 10,000 છે.
- 6) ABC લિમિટેડ પાસેથી લિસ્ટેડ ડિબેન્ચર પર વ્યાજ રૂ. 1,35,000 (ચોખ્ખું) મળ્યું. (કલેક્શન ચાર્જીસ રૂ. 30) રૂ. 15,00,000 @ 12% p.a.ની લોન લઈને રકમનું રોકાણ કરવામાં આવ્યું હતું.
- 7) શ્રીમતી રામની મકાન મિલકતમાંથી આવક રૂ. 4,00,000 થઈ.
- 8) લોટરીમાંથી રૂ. 70,000 (TDS પછી) જીત્યા.
- 9) રૂ. 3,00,000 ની લોન XYZ પ્રા. લિ., માંથી લીધી અને શ્રીમતી રામ આ કંપનીના 10% ઇક્વિટી શેર ધરાવે છે.
- 10) માનદ વળતર રૂ. 10,000 સેમિનારમાં વ્યાખ્યાન આપવા માટે મળ્યા.
- 11) વ્યાજ રૂ. 5,000 સંબંધીને આપેલી લોનમાંથી મળ્યા હતા.
- 12) રોયલ્ટી રૂ. 20,000 મળ્યા હતા. તેણે રૂ. હસ્તપ્રત ટાઇપ કરવા માટે 1,000 ખર્ચ્યા.

કલમ 115BAC ની જોગવાઈઓ પસંદ કરવામાં આવી નથી એમ ધારીને AY 2023-24 માટે અન્ય સ્ત્રોતોમાંથી તેણીની કુલ આવકની ગણતરી કરો.

Mrs. Ram has received incomes as given below during the previous year 2022-23:

- 1) Interest on saving bank account with State Bank of India Rs. 50,000 (gross).
- 2) Interest from Govt. securities Rs. 1,00,000 on 01.06.2022 (collection charge paid to the bank @ 1.5%).
- 3) Interest from Tax Ltd. on non-listed debentures Rs. 3,60,000 (after TDS) on 01.09.2022 (collection charge paid to bank Rs. 30).
- 4) Interest credited to post office saving bank account during the year Rs. 10,000.
- 5) Interest credited to public provident fund during the year Rs. 10,000
- 6) Interest received from ABC Ltd. on listed debentures Rs. 1,35,000 (Net).
Collection charges Rs. 30. The amount was invested by taking a loan of Rs. 15,00,000 @ 12% p.a.
- 7) Mrs. Ram has income from house property Rs. 4,00,000.
- 8) Winnings from a lottery Rs. 70,000 (after TDS)
- 9) Loan of Rs. 3,00,000 taken from XYZ Pvt. Ltd., a closely held company and Mrs. Ram is holding 10% equity shares of this company.
- 10) Honorarium of Rs. 10,000 received for delivering lecture in a seminar.

- 11) Interest of Rs. 5,000 received from a loan given to a relative.
12) Royalty of Rs. 20,000 received on a book written by him. He paid Rs. 1,000 for typing the manuscript.
Compute her Total Income from other sources for AY 2023-24 assuming provisions of section 115BAC has not been opted.

OR

- A. વિવેક લખનૌથી સંસદસભ્ય છે. પાછલા વર્ષ 2022-23 દરમિયાન, તેમની નીચેની આવક હતી: 20
- i) સંસદ સભ્ય તરીકે, તેમને રૂ. 10,000 પ્રતિ માસ અને દૈનિક ભથ્થું રૂ. 7,000 મળ્યું.
- ii) તેમણે નીચેના રોકાણો રાખ્યા હતા:
- a) દૌરાલા સુગર ફેક્ટરી લિ.માં રૂ. 6,000 ના 10% પ્રેફરન્સ શેર. છે.
- b) D.C.M. લિ.ના 2,000 ઇક્વિટી શેર રૂ. 10 દીઠ લીધા. કંપનીએ 15મી ફેબ્રુઆરી, 2023 ના રોજ 10%નું વચગાળાનું ડિવિડન્ડ જાહેર કર્યું હતું પરંતુ 1લી મે, 2023 ના રોજ ચૂકવ્યું હતું અને 31મી માર્ચ, 2023ના રોજ 10%નું અંતિમ ડિવિડન્ડ જાહેર કર્યું હતું.
- c) સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા, લખનૌમાં રૂ. 15,000 ની 10% ફિક્સ્ડ ડિપોઝિટ છે. વ્યાજ વાર્ષિક ધોરણે જમા થાય છે.
- iii) તેણે રૂ. ક્રોસવર્ડ પઝવમાં 10,000 જીત્યા.
- iv) 1લી સપ્ટેમ્બર, 2022 ના રોજ તેણે પોતાનું ઘર બાંધવા માટે જમીનનો પ્લોટ ખરીદ્યો: ભંડોળની અછતને કારણે, તે પોતાનું ઘર બાંધી શક્યા ન હતા અને તેથી પ્લોટ રૂ. 200 p.m. 1લી નવેમ્બર, 2022થી ભાડે આપ્યો.
- v) તેમણે શ્રી પુનીતને રૂ.6,000ના માસિક ભાડા પર મશીનરી અને ફર્નિચર અને મકાન ભાડે આપ્યા. તેમણે રૂ. 2,000 અગાઉના વર્ષ દરમિયાન મશીનરી, ફર્નિચર અને બિલ્ડિંગના સમારકામ પર ખર્ચા. અગાઉના વર્ષ માટે આ મિલકતોના સંદર્ભમાં ઘસારો રૂ. 12,000 છે.
શ્રી વિવેકની અન્ય સ્ત્રોતોની આવક શીર્ષક હેઠળ કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો.

Vivek is a Member of Parliament from Lucknow. During the previous year 2022-23, he had the following incomes:

- i) As a Member of Parliament, he received a salary of Rs. 10,000 per month and Daily Allowance of Rs. 7,000 for attending various sessions.
- ii) He held the following investments:
- a) 10% Preference Shares in Daurala Sugar Factory Ltd. of the face value of the Rs. 6,000.
- b) 2,000 Equity Shares of Rs. 10 each in D.C.M. Ltd. The company declared Interim Dividend of 10% on 15th February, 2023 but paid it on 1st May, 2023 and declared a final dividend of 10% on 31st March, 2023.

- c) A 10% Fixed Deposit of Rs. 15,000 is held by him in State Bank of India, Lucknow. Interest is credited annually.
- iii) He won Rs. 10,000 in Crossword Puzzles.
- iv) On 1st September, 2022 he purchased a plot of land for constructing his house: On account of shortage of funds, he could not get his home constructed and hence let out the plot at Rs. 200 p.m. from 1st November, 2022.
- v) He has let machinery and furniture and building to Mr. Puneet at a monthly rent of Rs. 6,000. He spent Rs. 2,000 on the repair of machinery, furniture and building during the previous year. Depreciation allowed in respect of these assets for the previous year was Rs. 12,000.
- Compute the taxable income of Mr. Vivek under the head Income from Other Sources.

B. ડો. કોમલ પ્રસાદ અર્થશાસ્ત્રના પ્રોફેસર છે અને ભારતમાં નિવાસી છે. તેમણે આકારણી વર્ષ 2023-24 માટે 'અન્ય સ્ત્રોતમાંથી આવક' શીર્ષક હેઠળ તેમની આવકની ગણતરી કરવા માટે નીચેની આવક સબમિટ કરી છે.

- 1) તે એક પાઠ્યપુસ્તકના લેખક છે જેણે તેમને રૂ. 50,000 ની કુલ રોયલ્ટી આવક મેળવી હતી. આ રોયલ્ટી આવક મેળવવા માટે તે નીચેના ખર્ચનો દાવો કરે છે:
 - a) એક કારકુનને પગાર રૂ. 500 p.m. આપ્યા
 - b) પુસ્તકના પુનરાવર્તન કાર્યના સંબંધમાં ખરીદેલ પુસ્તકોની કિંમત રૂ. 1,000.
 - c) ટેલિફોન ખર્ચ રૂ. 1,800.
- 2) 'ટેક્સેશન' અને 'ટેક્સમેન'માં પ્રકાશિત થયેલા સંશોધન પેપર્સમાંથી આવક રૂ. 4,000 છે.
- 3) તે ભાડાના મકાનમાં રૂ. 600 નું ભાડું ભરીને રહે છે. તેના પરિવાર માટે ઘર ઘણું મોટું છે. આથી, તેણે રૂ. 350 p.m.ના ભાડા પર ઘરનો એક તૃતીયાંશ ભાગ પેટાભાડે આપ્યા. કોમલ પ્રસાદે આખા ઘર પર મ્યુનિસિપલ ટેક્સ ભરવાની જવાબદારી રૂ. 600 અને આખા ઘરના વર્તમાન સમારકામ માટે રૂ. 900 આપ્યા.
- 4) ડો. કોમલ પ્રસાદને મેનેજમેન્ટ ઇન્સ્ટિટ્યૂટમાં વિતરિત પ્રવચન દીઠ રૂ. 1,000 મળ્યા. પાછલા વર્ષ દરમિયાન તેમણે 20 પ્રવચનો આપ્યા હતા.
- 5) તે સંખ્યાબંધ યુનિવર્સિટીઓમાં પરીક્ષક છે, જેમાંથી તેને રૂ. 3,000નું મહેનતાણું મળ્યું હતું.
- 6) તેમની અન્ય આવક હતી:
 - i) પત્તાની રમતોમાંથી જીતેલા રૂ. 8,000 છે.
 - ii) ચુકે સરકારની સરકારી સિક્યોરિટીઝ પર પ્રાપ્ત વ્યાજ રૂ. 1,500 છે.
- 7) એક કંપની પાસેથી ડિવિડન્ડ તરીકે રૂ. 2,500 મેળવ્યા.

B Dr. Komal Prasad is a Professor of Economics and is a resident in India. He submits the following incomes for computing his income under the head 'Income from Other Sources' for the assessment year 2023-24.

- 1) He is the author of a textbook which fetched him a gross royalty income of Rs. 50,000. He claims the following expenses regarding earning this royalty income:
 - a) Salary to a clerk who collects for him necessary data and goes through the final proof regarding Rs. 500 p.m.
 - b) Cost of books purchased in connection with the revision work of the book Rs. 1,000.
 - c) Telephone Expenses of Rs. 1,800 attributed to the publication and sale of his book and other matters in connection with the printing of the new edition of the book.
- 2) Income from Research Papers published in 'Taxation' and 'Taxman' Rs. 4,000.
- 3) He lives in a rented house paying rent of Rs. 600 p.m. The house is too big for his family. Hence, he has sub-let one-third portion of the house on a rent of Rs. 350 per month. Komal Prasad has undertaken the liability of paying municipal taxes of Rs. 600 on the whole house and also the current repairs of the whole house amounting to Rs. 900.
- 4) Dr. Komal Prasad received Rs. 1,000 per lecture delivered at the Management Institute. During the previous year he delivered 20 lectures.
- 5) He is an examiner in a number of Universities, from which he got a remuneration of Rs. 3,000.
- 6) His other incomes were:
 - i) Winnings from Card Games Rs. 8,000
 - ii) Received interest on Government Securities of U.K. Government Rs. 1,500.
- 7) Received Rs 2,500 as dividend from a company in which the public are substantially interested by an account payee cheque.

Q.5 ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે ચાર)

20

Short Note (any four)

1. પહેલાંનું પરોક્ષ વેરાનું માળખું અને GST વચ્ચેની તફાવત
Difference between previous Indirect tax structure and GST
2. ટૂંકાગાળાની મૂડી મિલકતો અંગેના નુકસાન માંડી વાળવું અને આગળ લઈ જવા અંગેની જોગવાઈઓ
Provisions of set off and carry forward of losses relating to short term capital assets
3. પત્રક તૈયાર કરવા માટેની TAN ની એપ્લિકેશનની ઉપયોગિતા
Application for TAN utilities available for preparation of statements
4. અદ્રશ્ય મિલકતો AS 26
Intangible Assets-AS 26

5. G.S.T. ની ગણતરી અને જુના વેરા સાથે તેની સરખામણી
Calculation of GST and comparision wish old taxes
6. GST ના વિશિષ્ટ લક્ષણો
Salient features of GST
7. ભારતનું G.S.T. મોડેલ.
GST model for India
8. ચાવીરૂપ ઉદ્યોગો પર G.S.T. ની અસરો
Impact of GST of key industries
